

PET

Αναργυρου Πετρακη, λογισιον - εν Αθηναις 1843

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΛΟΓΙΑΡΙΟΝ

Ἐκφωνηθὲν παρὰ τοῦ Δημάρχου Ἀθηνῶν

Κ. ΑΝΑΓΓΥΡΟΥ ΠΕΤΡΑΚΗ

Κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως, τὴν 25 Δεκεμβρίου 1842,

Καθ' ἣν ἡ Α. Μ. ὁ ΒΑΣΙΛΕΥΣ τῆς Ἑλλάδος ἔθεσε τὸν
πρῶτον λίθον τοῦ Δημοτικοῦ Ναοῦ ἐπονομα-
σθέντος ὁ ΕὐΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,

Παρευρεθείσης εἰς τὴν τελετὴν ταύτην τῆς τε

Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης

Καὶ τῆς

Α. Υ. τῆς Πριγκιπέσσης τοῦ Ὁλδεδούργ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΒΕΛΛΟΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Α. ΚΟΡΟΜΗΛΑ

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ, ΑΡΙΘ. 215.

1843.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Μεγαλειότατε Βασιλεῦ !

Ὁ ΔΟΣ ὁ Χριστιανικὸς κόσμος χαίρει σήμερον διὰ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ τὴν γέννησιν. Οἱ ἄγγελοι τοῦ Οὐρανοῦ προσκαλοῦσι τὴν γῆν εἰς χαρὰν, εὐαγγελιζόμενοι ὅτι ἦλθεν ὁ λυτρωτὴς αὐτῆς· τὰ πάντα συγχαίρουσι μὲ τὸν ἄνθρωπον, διότι ἀνατέλλει σήμερον ὁ νοητὸς ἥλιος, ὅστις ἀπελαύνει τὴν πλάνην καὶ τῆς δεισιδαιμονίας τὸν ζόφον, καὶ ἐξαπλώνει τὰς ζωηφόρους ἀκτῖνας τῆς ἀληθοῦς θεογνωσίας καὶ φωτίζει τῶν ἀνθρώπων τὰ πνεύματα, διὰ νὰ γνωρίσωσι τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἐστειλεν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ ὡς μόνον λογικὰ ὄντα νὰ προσφέρωσιν εἰς αὐτὸν τὴν ἀληθινὴν λατρείαν, φωτίζει τὰ πνεύματα διὰ νὰ γνωρίσωσι πρὸς τούτοις τὴν ἀδελφικὴν σχέσιν, ἣν ἔχουσι πάντες οἱ ἄνθρωποι πρὸς ἀλλήλους, ὡς τέκνα ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς τοῦ οὐρανίου, καὶ ὅτι μὲ ἀδελφικὴν ἀγάπην ἀγαπῶντες ἀλλήλους γίνωνται εὐάρεστοι εἰς αὐτὸν τὸν οὐράνιον ἡμῶν πατέρα· φωτίζει τὰ πνεύματα διὰ νὰ γνωρίσωσι τὸν ὑψηλὸν σκοπὸν, εἰς ὃν προσδιωρίσθησαν διὰ τῆς ἀγαθότητος τοῦ Δημιουργοῦ. Τοιαῦτα ὑψηλὰ καὶ ἀνεκτίμητα ἀγαθὰ φέρουσα εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἡ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν θεία γέννησις, πολλὰ εὐλόγως ἐκχέει εἰς τὰς καρδίας ὄλων τῶν πιστῶν ζωρὰν χαρὰν καὶ πνευματικὴν ἀγαλλίασιν. Τῆς χαρᾶς ταύτης εἰμεθα καὶ ἡμεῖς ὡς χριστιανοὶ ἐξάπαντος μέτοχοι, καὶ πρέπει

νὰ εἶμεθα, ἐὰν αἰσθανώμεθα τὸ μέγεθος τῆς εὐτυχίας τοῦ νὰ εἶμεθα χριστιανοί, καὶ νὰ φωτιζώμεθα καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τὸ ζωηφόρον φῶς τοῦ νοητοῦ τούτου ἡλίου. Ἀλλ' ἡμεῖς, Βασιλεῦ, ἔχομεν σήμερον καὶ ἄλλην ἰσχυράν ἀφορμὴν νὰ αἰσθανθῶμεν ζωηροτέραν τὴν σημερινὴν χαρὰν τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, καὶ νὰ ἀναπέμψωμεν θερμότερας τὰς δοξολογίας καὶ εὐχαριστίας εἰς τὸν πανάγαθον Θεόν.

Ἡ ἀφορμὴ αὕτη εἶναι ὁ θεμέλιος οὗτος λίθος, τὸν ὅποιον αἱ Βασιλικαὶ Σου χεῖρες ἔθεσαν μεθ' ἡμῶν εἰς ἀνέγερσιν Ναοῦ, ἐν ᾧ θέλει δοξολογεῖσθαι διαπαντός τὸ ὕψιστον αὐτοῦ ὄνομα. Ναί, Βασιλεῦ, ὁ θεμέλιος οὗτος λίθος γίνεται ζωηροτάτης χαρᾶς καὶ εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεὸν ἀφορμὴ, διότι μᾶς ἀνακαλεῖ ἀναγκάως εἰς τὴν μνήμην τὴν παρελθοῦσάν μας δυστυχίαν, καὶ τὴν τωρινὴν εὐτυχίαν μας, καὶ ἐκ τῆς παραθέσεως ταύτης γίνεται ἐπαισθητοτέρα ἡ τοῦ Θεοῦ ἀγαθότης καὶ φιλανθρωπία.

Ἐν ἀπὸ τὰ ἀσφαλέστατα γνωρίσματα τῆς τοῦ ἀνθρώπου λογικότητος εἶναι, ὅτι γινώσκει τὸν Θεὸν καὶ αἰσθάνεται τὸ καθήκον νὰ τὸν λατρεύῃ. Πρὸς τοῦτο ἀνεγείρει τοὺς ἱεροὺς ναοὺς διὰ νὰ προσφέρῃ ἐν αὐτοῖς δημοσίᾳ τὴν λογικὴν του λατρείαν πρὸς αὐτὸν, τὸν ὅποιον γνωρίζει ποιητὴν καὶ προνοητὴν αὐτοῦ, καὶ παρὰ τοῦ ὁποίου ἔχει καὶ τὸ ζῆν καὶ τὸ εἶναι.

Ἰ: Τίς ποτε ἤθελε φαντασθῇ, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις ἐνὸς τοσοῦτον ἱεροῦ, ὅσον καὶ κοινοῦ πάσῃ τῇ ἀνθρωπότητι καθήκοντος ἤθελεν ἐμποδίζεσθαι ἀπὸ τοὺς ἀπίστους κατακτητὰς τῆς πατρίδος μας, οὔτινες ἔκαμνον ἐπαισθητότερον τὸ βάρος τοῦ ζυγοῦ τοῦ καταπιέζοντος τὸν τράχηλον ἡμῶν, ἀπαγορεύοντες ἡμᾶς νὰ ἀνεγείρωμεν ἀκόμη, καὶ ὅπως οὖν νὰ ἐπισκευάσωμεν τοὺς εἰς τὴν θείαν λατρείαν ἀναγκάσιους ναοὺς;

Ἐπ' ἀληθείας ὁ εὐσεβὴς ζῆλος τῶν πατέρων μας κατῴρωγε νὰ ἔχῃ καὶ νὰ συντηρῇ τοὺς ἱεροὺς ναοὺς, ἀλλὰ μὲ ποίας χρηματικὰς θυσίας, μὲ ποίους φόβους καὶ κινδύνους! καὶ μὲ ποῖον περιορισμὸν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐκτέλεσιν τῆς θείας λατρείας! Ἀλλὰ σήμερον τί βλέπομεν ἐν τῷ μεταξύ μας; Αὐτὸν τὸν Σεβαστὸν τοῦ ἔθνους μας Ἀρχηγὸν καὶ Βασιλέα νὰ εὐδοκῇ αὐτοπροσώπως μὲ τὰς βασιλικὰς Αὐτοῦ χεῖρας νὰ θέτῃ πρῶτος τὸν θεμέλιον λίθον, καὶ μὲ τὸ τρανὸν τοῦτο δεῖγμα τῶν εὐσεβῶν Αὐτοῦ αἰσθημάτων νὰ ἐμπνέῃ καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστοὺς Αὐτοῦ ὑπηκόους, καὶ νὰ ἀναζωπυρῇ αὐτὸ τὸ εὐγενές, αὐτὸ τὸ θεῖον αἶσθημα τῆς εὐσεβείας. Ὡ ἀφορμὴ ὄντως χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως! Ὡ ἀλλοιώσεις ἀληθῶς τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου! Ἐνῷ βλέπομεν, ἀδελφοί, κατερείπωμένους περὶ ἡμᾶς ὑπὸ τῶν ἀπίστων τοὺς ἱεροὺς ναοὺς, καὶ ἀπὸ τῶν ἐρειπίων τούτων δυνάμεθα σήμερον ἐλευθέρως, αὐτοῦ τοῦ σεβαστοῦ Βασιλέως εὐδοκούντος καὶ συνεργοῦντος νὰ ἀνεγείρωμεν ἀκωλύτως μεγαλοπρεπῆ καὶ περικαλλῆ ναόν! Τφόντι μακάριοι ἡμεῖς οἱ βλέποντες ἃ βλέπομεν, καὶ ἀκούοντες ἃ ἀκούομεν! Μακαριώτεροι τῶν πατέρων μας ἀσυγκρίτῳ λόγῳ, οἵτινες ἐπεθύμησαν νὰ ἴδωσι τὴν ἡμέραν ταύτην! Αὕτη ἡ ἡμέρα, αὕτη ἡ περίστασις μᾶς χορηγεῖ ἀφορμὴν ἀποχρῶσαν νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν τιμὴν τοῦ πολυτίμου αἵματος, μὲ τὸ ὅποῖον οἱ ἀοίδιμοι ἀδελφοί καὶ πατέρες μας ἐξηγγόρασαν τὴν ἐλευθερίαν μας! Αἰώνια ἡ μνήμη τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων! ἐπειδὴ διὰ τοὺς ἀγῶνας ἐκείνων καὶ τὰς θυσίας καὶ ἡμῶν αὐτῶν ἀκόμη τῶν νῦν ζώντων ἀπολαύομεν σήμερον τὴν εὐτυχίαν ταύτην. Ἀπὸ τὸ πολῦτιμον καὶ ἡρωϊκὸν αὐτῶν αἷμα ποτισθὲν τὸ ἔδαφος τῆς πατρί-

δος μας, ἐβλάστησε τὸ ὥραϊον τοῦτο δένδρον τῆς ἐθνικῆς
 ὑπάρξεως καὶ αὐτονομίας, ἐν ᾗ ἀπολαύομεν τοῦ ἀνθρώπου
 καὶ τοῦ πολίτου τὰ ἱερὰ δικαιώματα. Αἰώνια ἡ μνήμη αὐτῶν!
 Δόξα δὲ καὶ τιμὴ εἰς τὸν Σεβαστὸν ἡμῶν Βασιλέα, τοῦ ὁποῖου
 μόνου ἡ παρουσία εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐστήριξε τὴν ἀποκτηθεῖ-
 σαν ταύτην ἐλευθερίαν, ἥτις χωρὶς τῆς αὐτοῦ Βασιλικῆς
 παρουσίας ἐκινδύνευεν αὔθις νὰ ἀπωλεσθῇ! Δόξα καὶ τιμὴ
 καὶ ἀφοσίωσις ἐξ ἡμῶν εἰς τὸν ἀγαπητὸν ἡμῶν Βασιλέα,
 ὅστις καθὼς ἐπιφανεῖς ἐν τῇ Ἑλλάδι κατέπαυσε τὸν σάλον
 τὸν κλειδονίζοντα τὸ σκάφος τῆς πολιτείας μας, οὕτω καὶ
 τώρα διὰ τὰ εὐσεβῆ αὐτοῦ αἰσθήματα, μᾶς χορηγεῖ τὴν εὐ-
 καιρίαν νὰ ἐκτελῶμεν τὰ τοιαῦτα θεοφιλῆ καὶ εὐάρεστα
 ἔργα, διὰ τῶν ὁποίων μᾶς γίνεται ἐπαισθητὴ οὐ μόνον ἡ
 χάρις τοῦ Θεοῦ τῆς ὁποίας ἡξιώθημεν, ἀλλὰ καὶ τὸ τερπνὸν
 καὶ εὐάρεστον καὶ ἱερὸν καθήκον ἐκπληροῦμεν τοῦ νὰ ἀνε-
 γείρωμεν εἰς τὸν Ὑψιστὸν ναὸν περικάλλῃ, διὰ νὰ προσφέ-
 ρωμεν ἐν αὐτῷ μιᾷ γλώσσει καὶ μιᾷ καρδίᾳ τοὺς εἰς τὴν
 μεγαλωσύνην αὐτοῦ προσήκοντας ὕμνους καὶ ἱεράς δοξο-
 λογίας.

Ἄλλ' ὦ Συμπολῖται! Τὸ χρέος ἡμῶν εἶναι τώρα νὰ συν-
 δράμωμεν πάσῃ δυνάμει εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ τοῦ ἔργου,
 τὸ ὁποῖον θέλει εἶναι ὠραίισμα τῆς ἡμετέρας πόλεως, τὴν
 ὁποίαν μέχρι τοῦδε ἡσχίμιζον τὰ ἐρείπια τῶν ἱερῶν ναῶν
 τοὺς ὁποίους ἡ μανία τῶν βαρβάρων καὶ ἀπίστων τυράννων
 μᾶς κατέστρεψε. Χρέος εἶναι νὰ συνδράμωμεν ὅσον καὶ
 ὅπως δύναται ἕκαστος, εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ, ὅστις
 θέλει εἶναι καὶ εἰς τὰ τέχνα μας καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἀπογό-
 νους μας, μαρτύριον σταθερὸν τοῦ θρησκευτικοῦ ζήλου καὶ

τῆς εὐσεβείας μας, τὴν ὁποίαν ὀφείλομεν νὰ παραδόσωμεν εἰς αὐτοὺς ὡς θησαυρὸν ἀνεκτίμητον εἰς κληρονομίαν, καθὼς παρελάβομεν αὐτὴν καὶ ἡμεῖς παρὰ τῶν πατέρων μας· αὐτὸς θέλει διεγείρει καὶ εἰς αὐτοὺς τὰ αὐτὰ εὐσεβῆ αἰσθηήματα καὶ τοὺς προτρέπει εἰς τὰ αὐτὰ θεοφιλῆ ἔργα, καὶ ἐμπνέει εἰς τὰς ψυχὰς των καὶ σέβας καὶ εὐγνωμοσύνην πρὸς ἡμᾶς. Ὅφειλομεν νὰ συνδράμωμεν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο ὅπωςδῆποτε, θεωροῦντες τὴν συνδρομὴν ταύτην ὡς θυμίαμα εὐπρόσδεκτον εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας, καὶ θυσίαν πνευματικὴν, ἣτις θέλει τελεῖται καθ' ἑκάστην εἰς αἰῶνας ὑπὲρ τῶν κτητόρων καὶ συνδρομητῶν τῆς ἁγίας ταύτης Ἐκκλησίας.

Ὁ Δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἔχει πάτριον τὸν ὑπὲρ τῆς πίστεως καὶ τῶν θείων ναῶν διακαὴ ζῆλον. Μαρτυροῦσι τὸν λόγον μου τὸ πλῆθος τῶν ἱερῶν ναῶν τῆς πόλεώς μας. Ἄς μιμηθῶμεν τὸν ζῆλον τῶν πατέρων μας, οἵτινες εὐτελεῖς καὶ ἀπλοῖκοι ὄντες εἰς τὰς ἰδιωτικὰς τῶν οἰκίας, ἐφιλοτιμοῦντο νὰ ᾔναι μεγαλοπρεπεῖς καὶ ἀφθόνοι εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς, καὶ ζηλοῦντες ζῆλον θεῖον, ἀπέβαλλον πᾶν περιττὸν καὶ μάταιον διὰ νὰ ἐπαρκῶσιν εἰς τοιούτων ἱερῶν καθηκόντων τὴν ἐκτέλεσιν. Πᾶς τις καὶ δύναται καὶ ὀφείλει νὰ συνδράμῃ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν. Ὁ Θεὸς, ὅστις δὲν βλέπει μόνον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἀλλ' εἰς τὴν καρδίαν καὶ εἰς τὴν διάθεσιν, τοῦ προσφέροντος ἀποδέχεται εὐμενῶς καὶ τῆς χάρας τὸ λεπτόν, καθὼς καὶ τοῦ πλουσίου τὴν πλουσίαν προσφοράν. Μηδεὶς λοιπὸν δισταζέτω νὰ συντελέσῃ τὸ κατὰ δύναμιν, εὐχαριστῶν τὸν Θεὸν ὅτι λαμβάνει εὐκαιρίαν καὶ ἀξιοῦται νὰ συναριθμηθῇ με τοὺς ἀνεγείραντας ναὸν ἅγιον εἰς τὸ πανάγιον αὐτοῦ ὄνομα. Μηδεὶς τοσοῦτον ἀφιλότιμος δειχθήτω περὶ τὸ ἔργον

τὸ ὅποιον ἐπεχειρίσθημεν εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ πνευματικὴν
ἡμῶν ὠφέλειαν, ὡς δεῖγμα τῆς πρὸς τὸν Θεὸν εὐγνωμοσύ-
νης ἡμῶν, ὅστις ἠδόκησε νὰ μᾶς χάριση τὴν πολιτικὴν
ταύτην ὑπαρξιν, ἐν ᾗ ἐμβαίνομεν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν πεπο-
λιτευμένων καὶ εὐνομουμένων ἐθνῶν. Εὐγνωμονοῦντες δὲ εἰς
τὸν Σεβαστὸν καὶ φιλόκαλον ἡμῶν Βασιλέα, τὸν προθυ-
μούμενον νὰ ἀνυψώσῃ τὴν ἀρχαίαν εὐκλειαν τῆς ἀγαπητῆς
ἡμῶν πατρίδος διὰ τῶν τοιούτων λαμπρῶν καὶ κοινωφελῶν
ἔργων, ἃς ἐπικαλεσθῶμεν τὸν πανάγαθον Θεὸν, εἰς τοῦ
ὁποίου τὸ πανάγιον ὄνομα ἀνεγείρεται ὁ ἱερὸς οὗτος ναὸς, νὰ
ἐπιδραφίλεύσῃ τὴν θείαν αὐτοῦ χάριν ἐπ' αὐτὸν καὶ τὴν σεπτὴν
ἡμῶν Βασίλισσαν, νὰ κραταιόνῃ τὸν θρόνον αὐτῶν εἰς αἰῶνας,
νὰ διατηρῇ αὐτοὺς ἐν δόξῃ καὶ εὐδαιμονίᾳ πρὸς δόξαν καὶ
εὐτυχίαν τῆς κοινῆς πατρίδος, πρὸς χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν
ἡμῶν πῶν πιστῶν ὑπηκόων τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, οἵ-
τινες ἐκ καρδίας προφέρομεν Ζήτω ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βα-
σίλισσα ! Ζήτω ! Ζήτω ! κτλ.

ΤΕΛΟΣ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000050322

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ